

अतिवृष्टी व पुरामुळे बाधित झालेल्या
कुटुंबांना अन्नधान्य वितरित करणे व
वितरित करण्याबाबतची कार्यपद्धती.

महाराष्ट्र शासन
अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण विभाग,
शासन निर्णय क्रमांक: अधापु-२०२५/प्र.क्र.३५/नापु-२२,
हुतात्मा राजगुरु चौक, मादाम कामा रोड,
मंत्रालय विस्तार भवन, मुंबई ४०० ०३२.
दिनांक: ३० सप्टेंबर, २०२५

संदर्भ:

१. महसूल व वन विभाग शासन निर्णय क्रमांक: सीएलएस-२०१८/प्र.क्र.२२५/म-३,
दिनांक ८ मार्च, २०१९.
२. अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण विभाग, शासन परिपत्रक क्रमांक: अधापु-
२०२४/प्र.क्र. १३/नापु-२२, दिनांक ५ जून, २०२४.
३. अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण विभागाचे पत्र क्र. अधापु-२०२५/प्र.क्र.३५/ना.पु.
२२, दिनांक २८ सप्टेंबर, २०२५

प्रस्तावना:

अतिवृष्टी व पुरामुळे आपत्कालीन परिस्थिती उद्भवून निराधार होणाऱ्या कुटुंबांना प्रति
कुटुंब १० किलो गहू व १० किलो तांदूळ मोफत पुरविण्यास महसूल व वन विभागाच्या संदर्भ
क्र.१ च्या शासन निर्णयान्वये मान्यता दिली आहे. तर अतिवृष्टी व पुरामुळे बाधित झालेल्या
कुटुंबांना अन्नधान्य वितरण करणे व सदर अन्नधान्याची प्रतिपूर्ती केंद्र शासनाकडून करून घेणे,
याकरिता अवलंबविण्याची कार्यपद्धती विभागाच्या संदर्भ क्र. २ येथील शासन निर्णयान्वये
निश्चित करण्यात आलेली आहे.

माहे सप्टेंबर, २०२५ मध्ये राज्यामध्ये सुरु असलेल्या अतिवृष्टीमुळे बऱ्याच जिल्ह्यांमध्ये
पूरपरिस्थिती निर्माण झालेली आहे. शेकडो गावे पुरामुळे बाधित झालेली आहेत. पिकांचे-घरांचे
नुकसान झाले आहे. त्यामुळे महसूल विभागाने मोफत पुरवठा करण्यास मान्यता दिलेल्या व
विभागामार्फत पुरवठा करण्यात येणाऱ्या अन्नधान्यामध्ये तांदूळ व गव्हासमवेत ३ किलो
तूरडाळीचे वाटप करण्याचे निर्देश मा. मंत्री (अ. ना. पु. व ग्रा. सं. वि.) यांनी दिले आहेत.
त्यानुसार शासनाचे दि. २८ सप्टेंबर, २०२५ रोजीच्या पत्रान्वये सर्व जिल्ह्यांना निर्देश देण्यात
आलेले आहेत. चालू आर्थिक वर्षाकरिता अतिवृष्टी व पुरामुळे बाधित झालेल्या कुटुंबांना तूर
डाळीचे वितरण करण्यात येणार असल्यामुळे तूर डाळ वितरित करण्याबाबतची कार्यपद्धती
संबंधितांना कळविण्याची बाब शासनाचे विचाराधीन होती.

शासन निर्णय:

१. अतिवृष्टी व पूरामुळे बाधित झालेल्या कुटुंबांना प्रति कुटुंब देण्यात येणाऱ्या १० किलो गहू, १० किलो तांदूळ व ५ लिटर केरोसिन समवेत ३ किलो तूर डाळीचे मोफत वितरण करण्यास चालू आर्थिक वर्ष २०२५-२६ करिता मान्यता देण्यात येत आहे. सदरस्थितीत गव्हापासून पीठ तयार करणे जिकरीचे असल्यामुळे बाधित कुटुंबाने मागणी केल्यास, त्यांना देण्यात येणाऱ्या १० किलो गव्हाऐवजी १० किलो तांदूळ म्हणजेच एकूण २० किलो तांदूळाचे वाटप करावे.

२. अतिवृष्टी व पूरामुळे बाधित झालेल्या कुटुंबांना तूर डाळ वितरित करण्यासाठी खालील प्रमाणे कार्यपद्धती अवलंबविण्यात यावी:-

- १) संबंधित जिल्हाधिकारी यांनी घाऊक बाजारामधील किंमतीस सुसंगत दराने तूर डाळीची खुल्या बाजारामधून खरेदी करावी.
- २) संबंधित जिल्हा पुरवठा अधिकारी / अन्नधान्य वितरण अधिकारी यांनी जिल्हा स्तरावरील महसूल विभागाकडून नैसर्गिक आपत्ती सुरु झाल्याची तारीख / घोषणापत्र, अतिवृष्टी / पूरामुळे बाधित झालेल्या कुटुंबांची संख्या, वितरित केलेली तूर डाळ, तूर डाळ खरेदी करण्यासाठी आलेला खर्च इ. बाबतची माहिती ना. पु. २२ कार्यासनास व वित्तीय सल्लागार व उप सचिव यांचे कार्यालयास सादर करावी.
- ३) जिल्ह्यांकडून निधीची मागणी करण्यात आल्यास वित्तीय सल्लागार व उप सचिव कार्यालयाने विभागाच्या ४४०८, अन्न साठवण व वखार यावरील भांडवली खर्च ०१ अन्न, १०१ प्रापण व पुरवठा, ०२ प्रापण, वितरण व किंमत नियंत्रण, (०२) (०२) मुफसल - खरेदीची किंमत (अनिवार्य), २१, पुरवठा व सामग्री (४४०८००९५) या लेखाशीर्षाखाली सन २०२५-२६ करिता उपलब्ध असलेल्या तरतूदीमधून जिल्ह्यांना निधी उपलब्ध करून द्यावा.

३. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा सांकेतांक क्र. २०२५०९३०१८२०२५३१०६ असा आहे. हा शासन निर्णय डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्र राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(ईशा साईनाथ पवार)

कक्ष अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. मा. राज्यपाल यांचे सचिव.
२. मा. मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव.
३. मा. उपमुख्यमंत्री (नगरविकास गृहनिर्माण) यांचे सचिव.
४. मा. उपमुख्यमंत्री (वित्त व नियोजन) यांचे सचिव.
५. मा. मंत्री राज्यमंत्री, अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण यांचे खाजगी सचिव.

६. मा. राज्यमंत्री, अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण यांचे खाजगी सचिव.
७. मा. विरोधी पक्षनेता, विधानसभा, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई.
८. मा. विरोधी पक्षनेता, विधानपरिषद, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई.
९. सर्व मंत्रालयीन विभाग.
१०. सर्व विधान परिषद सदस्य व सर्व विधानसभा सदस्य.
११. सर्व विभागीय आयुक्त.
१२. सर्व जिल्हाधिकारी.
१३. सर्व मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषदा.
१४. नियंत्रक शिधावाटप व संचालक, नागरी पुरवठा, मुंबई.
१५. वित्तीय सल्लागार व उप सचिव, अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण विभाग, मुंबई.
१६. सर्व उपायुक्त (पुरवठा).
१७. सर्व जिल्हा पुरवठा अधिकारी.
१८. सर्व अन्नधान्य वितरण अधिकारी.
१९. अपर मुख्य सचिव (महसूल), महसूल व वन विभाग यांचे स्वीय सहाय्यक.
२०. अपर मुख्य सचिव, अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण विभाग यांचे स्वीय सहाय्यक.
२१. सर्व अधिकारी (अपर मुख्य सचिव वगळून), अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण विभाग.
२२. सर्व कार्यासने, अन्न. नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण विभाग.
२३. सर्व खाजगी सचिव, मा. मंत्री कार्यालये, मंत्रालय, मुंबई.
२४. सर्व खाजगी सचिव, मा. राज्यमंत्री कार्यालये, मंत्रालय, मुंबई.
२५. महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालय, मंत्रालय, मुंबई.
२६. ग्रंथपाल, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, ग्रंथालय, दवा मजला, विधानभवन, मुंबई.
२७. निवडनस्ती (कार्यासन नापु-२२).